

EDITORIAL

Pagsungbaten ni Marcos kadagiti nadara a krimen iti gubat

Bin-ig a kinaipokrito ti panangsangaili ni Marcos iti Asia-Pacific Regional Conference on International Humanitarian Law (IHL wenna internasyunal a makatao a linteg) idiy Makati City idi Agosto 11-14. Iti sango dagiti mangibagi iti nadumaduma a pagilyan, nagpammarang ni Marcos a naamo ken natudyo kadagiti prinsipyo ken pagannurotan ti IHL. Garapal a nagulbod ni Marcos tapno kaluban ti nadara a rekord ti rehimen na iti panangiyawat ti terorismo ti estado ken panangiyabante ti awan-sarday a gubat laban iti umili.

Bayat a maiyar-aramid ti kumperensya idiy Makati, nagpatayab ti Armed Forces of the Philippines (AFP) kadagiti *jetfighter* idi parbangon ti Agosto 13 ken nagitennag ti mano a 500-libra a bomba idiy prubinsya ti Bukidnon. Dinayyeg dagitoy dagiti bantay ken asideg a komunidad dagiti Lumad ken mananalon iti Barangay Dumalaguing iti ili ti Impasug-ong.

Mano nga aldaw sakbay daytoy, nadadagsen a bomba met ti nangdayyeg iti kadagaan ti Barangay San Isidro, idiy Las Navas, Northern Samar, nga intennag ti AFP iti alas-2 ti agsapa a saan nga adayo iti komunidad dagiti katutubo a Mamanwa iti lugar. Idi met parbangon ti Agosto 2, nadadagsen a bomba met ti intennag ti AFP iti Barangay Maguibay idiy Tagkawayan, Quezon, saan nga adayo iti komunidad dagiti mananalon.

Ti panagitennag ti nadadagsen a bomba manipud iti tanga-tang ket agdadata a panangrabngis ti pasista a rehimen Marcos iti IHL. Direkta nga ikabkabil

daytoy ti biag dagiti sibilyan iti peligro. Daddadaelen ken sabsabidongen daytoy ti daga ken kabakiran a pagtataudan ti pagbiagan ken dadduma pay a rekursu dagiti katutubo. Nauneg a troma ken buteng kadagiti komunidad ti ituntunda daytoy. Kaniwas met daytoy iti linteg nga agiparparit kadagiti napipigsa nga armas a mangituntunda ti nasaknap a dadael.

Ti IHL wenna dagiti linteg iti gubat ket kadagupan dagiti pagannurotan ken protokol iti kondukta ti armado a risiris. Nakaturong dagitoy kangrunaan iti panangrespeto kadagiti karbengan ken panangaywan iti pagimbagan dagiti tao a saan a karaman wenna saanen a karaman iti labanan: dagiti sibilyan, dagiti nadunor, addaan sakit ken dagiti balud iti gubat nga agpapada nga awanen iti saad a lumaban.

Malaksid iti panagitennag ti bomba, labsing met kadagiti linteg ti gubat ti naraggas a panagkontrol ti AFP kadagiti sibilyan a komunidad, panagblokeyo iti taraon ken komersyo, pwersaan a panagpapawan kadagiti pagtaengan ken panagikonsentra kadakwada kadagiti evacuati-on center, panagideklara a "no man's land" kadagiti barangay,

panagiparit nga agrtrabaho iti tal-talon, uma, panagkarpyu, pwersado a panagiserrek iti CAFGU, panagpatrabaho kadagiti tao (karaman ti panagsakdo ti danum) nga awanan umno a bayad, panagusar ti sibilyan nga imprastruktura ken dadduma pay nga addang ti panagipataw ti turay ti militar.

Iti gandat a pawilan ti umili nga agkaykaysa, agiyebkas ti arungang da ken lumaban, ipatpataw ti AFP ti linteg militar kadagiti barangay ken komunidad. Awan-saraday ti panaglabsing kadagiti demokratiko a karbengan. Dupdupra-ken ti militar dagiti bukod nga organisasyon ti bumaryo, pwersado a "pagpaspasurenderen" ken butbutngan da tapno agkameng kadagiti organisasyon nga itaktakder ti AFP. Ti agsalungasing iti mandar ti AFP ket maibilbilang a sumupsuporta iti NPA ken punpuntiryaen ti awanpatangga a panagpangta ken pamapatay. Manipud idi agtugaw ni Marcos, agsusumbangir ti pamapatay ken panagmasaker ti AFP kadagiti sibilyan, ken kalpasan na ket suksukatan da ti kawes dagiti bangkay tapno parwaren dagitoy a mannakigubat ti NPA.

Ti inggagara a pamapatay kadagiti rebolusyonaryo ken *hors de*

combat (dagiti mannakigubat nga awanen iti saad a lumaban) ket agdadata met a panangrabngis kadagiti linteg ti gubat. Kabilang kadagiti biktima ti agassawa a Benito Tiamzon ken Wilma Austria ken ti pito a kakadwa da. Isuda ket natiliw bayat nga agbibyahe idia Catbalogan, Northern Samar, nartortur sakbay a napapatay ken napasabog dagiti bangkay da iti tengnga ti baybay. Manipud idi agtugaw ni Marcos idi 2022, dandani 80 ti natiliwen dagiti armado a gamat na ti brutal a pinapatay da. Saan met a manmano ti kinemmeg, iligal nga imbalud kadagiti limed a pagbaludan kadagiti kampo militar iti gandat a pabaliktaden isuda iti panggeddeng da.

Amin dagitoy a nakaam-ames a krimen ni Marcos iti IHL ket imandar na kadagiti upisyal ken pasista a gamat na iti militar ken pulis. Amin dagitoy ket agserserbi iti nagulib a panggep a rebeken ti armado ken saan nga armado a panaglaban ti umili a Pilipino. Ti nabipay a deklarasyon ni Marcos nga "awanen ti grupo a gerilya" iti Pilipinas ket senyal ti ad-adda pay a nadara a kampanya ti represyon laban iti umili ken nakarkaro pay a krimen.

Sugsugsogan, ponpondoan ken ar-armsan ti imperyalista a US daytoy a nadara a gera ti panangiddep iti dangadang ti umili a Pilipino. Agganganansya ti dakkel ti imperyalismo a US iti panagisuplay daytoy ti dadakkel a bomba, balbala ken kanyon, *jetfighter*, pangatake a helikopter, *drone* ken dadduma pay nga armas ken ramit-militar. Plano ti US a parmeken ti amin a pwersa a patriyotiko ken progresibo tapno "naulimek" ken awan ti sumupyat iti panagkamkam ti daga ken panagtakaw iti natural a kinabaknang ti pagilyan dagiti gangannaet a kapitalista nga agpupuonan ken tapno maitakder daytoy ti turay militar iti pagilyan.

Dara-dara dagiti ima ni Marcos ti kinaadu ti krimen na kadagiti linteg ti gubat. Saan a makaluban dagiti buladas na ti agsusumbangir a nakakaro a militar a panagabuso ken panaglabsing iti karbengan-tao ken internasyunal a makatao a linteg. Kasapulan nga aramiden amin a kabaelan tapno pagsungbaten ni Marcos ken dagiti alipures na ken ilaban ti hustisya para iti amin a biktima ti kinarungsot da.

Ti panagirteng ti pasista a panagatake ti rehimen US-Marcos ket sarming ti kumarkaro a krisis ti agar-ari a sistema a malakolonyal ken malapyudal. Tapno pagtalinaeden ken salakniban ti manangidadan ken mananggundaway a sistema, aggidan nga ar-aramaten ti agar-ari a rehimen ti naranggas a represyon ken panangallilaw iti gandat a gibusan ti dangadang ti umili a Pilipino para iti rebolusyonaryo a panagbalbaliw.

Ngem uray kasano pay kakaro ken kasaknap ti kinarungsot ti rehimen US-Marcos, bumangon a bumangon ti umili tapno ilaban ti pagimbagan, karbengan, biag ken pagbiagan da. Iti panangidaulo ti Partido a kabinnadang ti New People's Army, saan a magunggon ti umili iti panaglaban da. Iti kaanom ket saan a malunag ti determinasyon da nga iyabante ti dangadang para iti nailyan a demokrasya.

 <p>Tawen LVI No. 16 Agosto 21, 2025</p> <hr/> <p>Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwamak tay.</p>	<h2 style="text-decoration: underline;">Linaon</h2> <p>Editorial: Pagsungbaten ni Marcos kadagiti nadara a krimen iti gubat 1</p> <p>Marcos, AFP, napabainan kadagiti aksyon ti NPA 3</p> <p>Dagiti protesta 3</p> <p>Negosasyon iti baro a CBA, naiserra ti 2 unyon 3</p> <p><i>Hors de combat</i> idia Mindoro, inggarara a pinatay 4</p> <p>Isardeng ti henosidyo idia Palestine 4</p> <p><i>Decommissioning</i> ti BIAF, impasardeng ti MILF 4</p> <p>Panangibasura kadagiti kaso 5</p> <p>Badyet 2026: Korapsyon ken pasismo 6</p> <p>Kumarkaro nga agresyon kadagiti plantasyon 7</p> <p>Iti ababa a sarita 8</p> <p>Direkta a panagsakop ti US-Israel iti intero a Gaza 9</p> <p>Umili a Korean laban iti imperyalismo a US 10</p>
<p>Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan</p>	
 ang.bayan@cpp.ph	

Marcos ken AFP, napabainan iti agsasaruno nga armado nga aksyon ti NPA

DAKKEL A TUNGPA iti rupa ti rehimen US-Marcos ken dagiti upisyal ti Armed Forces of the Philippines (AFP) ti agsasaruno nga armado nga aksyon ti New People's Army iti sumagmamano a prubinsya iti pagilyan. Kasaruno daytoy ti pablaak ti rehimen nga "awanen ti grupo a gerilya" idi Hulyo iti maika-4 a SONA.

Idi Agosto 12, tallo a soldado kabilang ti maysa a kapitan ti 1st Scout Ranger Regiment iti uneg ti 203rd IBde ti napatay iti maikadwa a labanan iti NPA-Mindoro (Lucio de Guzman Command) ken militar iti didiay nga aldaw idia Barangay Lantuyang 2, Baco, Oriental Mindoro. Napaltogan iti ulo ken dagus a natay ti lider ti yunit a ni Capt. Marky John Alberto. Tallo a pasista a soldado pay ti nasugatan.

Mano nga aldaw sakbay daytoy, maysa a soldado ti 203rd IBde ti napatay ti NPA-Mindoro iti aktibo a depensa laban iti rumaraut a yunit ti kabusor idia Barangay Mangangan 2, Baco idi Agosto 9 ti agsapa.

Idia Quezon, pinatudwan ti bala ti maysa a yunit ti NPA-Quezon (Apolonio Mendoza Command) ti maysa a kaitaktakder a kampo militar ti 85th IB idia Barangay Cogorin Ibaba, Lopez idi Agosto 2. Impatungpal ti yunit ti panagharas iti alas-7:30 ti rabii.

Naragsakan ti umili ti Quezon iti panagatake ti soldados ti umili gapu ta kayat da a pagsungbaten ti berdugo a batalyon kadagiti krimen daytoy ken maikkan ti hustisya dagiti biktima da a mannalon.

Idia Capiz, pinaay ti NPA-Central Panay (Jose Percival Estocada Jr Command) ti panagatake ti 12th IB laban iti maysa a yunit daytoy iti nagbeddeng ti Barangay Artuz ken Barangay Aperu iti ili ti Tapaz idi Hulyo 19. Aktibo a nakadepensa ti hukbo ti umili laban iti tropa ti military babaen ti nasapa a panagsagana ken panagisayangkat ti kontra-atake.

"Gapu iti kigtot ti militar, kasla da mauyong nga aso a nagpalto-paltog," segun iti NPA-Central Panay. Tapno kaluban ti pannakaabak da, naglubid ti istorya ti 12th IB ken 3rd ID iti balligi da laban iti NPA.

Itandudo ti IHL, pagsungbaten ni Marcos. Ginasut ti nagmartsa agturong iti Mendiola idia Manila idi Agosto 19 tapno lagipen ti maika-76 anibersaryo ti International Humanitarian Law (IHL) ken pagsungbaten ti rehimen US-Marcos iti seryoso a panaglabsing daytoy kadagiti nasao a pagannurotan. Kinundenar da met ti National Action Plan for Unity, Peace and Development (NAP-UPD) ti rehimen nga inawagan da a "nailyan a plano para iti terorismo ti estado."

Idi Agosto 13, dinarup dagiti progresibo a grupo ti Asia-Pacific Regional Conference on IHL nga idi ket maang-angay idia Makati City. Kinundenar da ti panangiyuna ti rehimen Marcos iti kumperensya nga inawagan da a numero uno a manglablalsing iti IHL iti pagilyan. Maysa nga aldaw sakbay daytoy, nagtitipon dagiti estudyante iti UP Diliman tapno lagipen ti Aldaw ti IHL ken ibunannag ti seryoso a panaglabsing ti rehimen Marcos ditoy, kabilang kadagiti katutubo nga umili.

Baliktaden ti desisyon. Nagturong dagiti progresibo nga organisasyon iti Korte Suprema idi Agosto 12 tapno irupir a baliktaden daytoy ti desisyon a nangibasura iti *impeachment complaint* laban ken Sara Duterte nga inpasa ti Kongreso iti Senado.

Laban iti demolisyon iti Smokey Mountain. Nagprotesta iti sango ti Manila City Hall dagiti residente ti Smokey Mountain idi Agosto 18 tapno ipaganetget iti mayor ti syudad a ni Isko Moreno a makidayalogo kadakwada gapu iti pangta ti panangpatalaw kadakwada iti komunidad da. Maiyar-aramid ti demolisyon para iti 100 *megawatt* a Waste-to-Energy (WTE) Incineration Plant a maitakder iti lugar.

Negosasyon iti baro a CBA, naiserra ti 2 nga unyon

DUA NGA UNYON ti balligi a nagipinal ti *collective bargaining agreement* (CBA) da idi Hulyo ken Agosto.

Inyanunso ti Unyon ng mga Panadero sa Gardenia Bakeries Philippines Inc. (UPGBPI-OLALIA-KMU) ti balligi iti pannakinegosasyon da para iti baro a CBA idi Hulyo 18.

Nagun-od ti unyon ti ₱70 nayon a sweldo kada tawen para iti sumaruno a tallo a tawen, nayon a ₱0.50 iti *seniority pay*, ₱20,000 *signing bonus*, ₱7,500 a *lump sum*, ₱80 *meal allowance* nga adda nayon na a ₱35 nu obertaym, ken nayon a "leave credits" para kadagiti mangmangged a nasurok 15 tawenen iti pabrik.

Naiduron met ti unyon ti maneydsment nga ited kadagiti mangmangged ti nayon a sweldo (*retroactive*) para kadagiti bulan ti Oktubre 2024 agingga Hunyo tatta a tawen.

Kabayatanna, inyanunso ti University Hotel Worker's Union-KMU-NCR idi Agosto 13 a napirmaan met ti baro a CBA iti baet da iti maneydsment ti hotel iti uneg ti University of the Philippines-Diliman idia Quezon City.

Sumagmamano pay kadagiti naipagballigi iti CBA ti nayon a benepisyo ken alawans a makatulong iti inaldaw a kasapulan ti mangmangged.

***Hors de combat* idiyay Mindoro, naigagara a pinatay**

Kinemmeg ken inggagara a pinatay dagiti elemento ti 1st IB ken 203rd IBde ni Ising Domingo (Ka Mutya), maysa a *hors de combat* a Nalabbaga a mannakigubat, idi Agosto 7 iti Barangay Happy Valley, Roxas, Oriental Mindoro. Tiniliw da isuna bayat nga agsaksakdo ti danum ken tinortyur da idi awan ti maala nga impormasyon dagiti berdugo kenkwana.

Iti ima ti kapada a yunit ti militar, nakapadas ti panaglipit ken panagharas ti grupo ti Karapatan-Southern Tagalog a nagisayangkat ti independyente a *fact-finding mission* iti ili ti Roxas idi Agosto 9-11. Binutbuteng ken hinaras dagiti soldado ti naulimek a protesta ken piket ti tim iti sango ti punerarya nga ayan dagiti bangkay dagiti napapatay.

Kasaruno daytoy, naimaldit ti grupo ti panagtakaw ken panangitaray dagiti soldado ti 203rd IBde kadagiti bangkay da Ka Mutya ken maysa pay a Nalabbaga a mannakigubat a napatay iti labanan a ni Jomari Palomar (Ka Jonnel), iti katengnga iti rabii. Naiparang met iti imbestigasyon ti panagari ti militar iti sibilyan a gubyrno ti Roxas.

Idi napalabas a lawas, ingkapilitan a pinapanaw dagiti soldado ti nasurok 1,000 pamilya manipud kadagiti barangay ti Lantuyang, San Ignacio, Bayanan ken Bangkatan idiyay Baco, Oriental Mindoro. Inyaramid daytoy ti militar tapno i-sona dagiti residente kasaruno dagiti labanan iti NPA idi Agosto 9 ken Agosto 12 idiyay Baco. Pinerwisyo ken riniribuk da ti inaldaw a panagbi-ag ti masa.

Panagbomba. Idi Agosto 2, nagbomba manipud tangatang ken nagistraping ti 201st IBde iti kabakiran iti nagbeddangan ti Tagkawayan, Quezon ken Labo, Camarines Norte. Sungbat daytoy ti militar iti napasamak nga engkwentro iti NPA idi bigat ti didiay nga aldaw. Palalo a riniribuk ti panagbomba ti AFP ti natalna a komunidad dagiti residente.

Nakapadas ti panaglipit manipud iti pulis ken militar ti grupo ti Tanggol Quezon a nagiyaramid ti *fact-finding mission* kanaig dagiti panagbomba ti militar iti prubinsya. Pinanggep da nga amwen ti kasasaad ti sibilyan a populasyon iti sango ti pinarungsot nga operasyon kombat ken panagari a militar.

Panagkemmeg. Iti saan a nalawag a makagapu, kinemmeg ti 77th IB dagiti mannalon a da Belmar Garvida ken Ferdinand Bangngad (Willy) iti Sityo Salicsic, Barangay Dampig, Pagudpud, Ilocos Norte idi Agosto 11 ti rabii. Kalpasan ti mano nga oras, insubli dagiti soldado iti komunidad ni Garvida bayat a naibati iti kustodiya ti militar ni Bangngad. Masansan a makapad-padas ti surbeylans, panaglipit ken intimidasyon dagiti biktima ken ti tribo iti lugar gapu iti takder da laban iti proyekto a Cabacanan Dam. AB

Isardeng ti henosidyo idiyay Palestine

NAGSISINA A PROTESTA ti insayangkat dagiti grupo a Moro ken Pilipino tapno nairut a kundenaren ti panagsardeng ti henosidyo ti US-Israel iti Gaza kadagitoy napalabas a lawas ken naiyawag ti madagdagus a panagsardeng dagiti atake, ti panagpaserrek ti ayuda ken wayawaya dagiti Palestino.

Idi Agosto 15, dimmanon iti 1,300 Moro ti nagtitipon para iti "natalinaay a pannakipagkaykaysa ken demonstrasyon masa para iti Gaza" idiyay Marawi City. Nagmartsa da manipud Masjed Bato agturong ti Sarimanok Stadium iti Ground Zero ti syudad, ti lugar a pinulbos ti nakaro a panagbomba ti rehimen Duterte ken Armed Forces of the Philippines (AFP) idi 2017. Ipadpada da ti panangdadael ti AFP iti syudad da iti ar-aramiden a panagbombomba tatta ti pwersa nga US-Israel idiyay Gaza. Sakbay daytoy, napasamak ti "walk for peace" iti syudad idi Agosto 9.

Idi met Agosto 9, nagiyaramid ti *indignation rally* ti Bagong Alyansang Makabayan (Bayan), Moro-Christian Peoples Alliance ken Philippine-Palestine Friendship Association idiyay Quezon City tapno kundenaren ti panagipasa ti gabinete ti Israel ti desisyon tapno direktan a sakupen ti militar daytoy ti Gaza.

Idi met Agosto 13, nagprotesta dagiti peryodista, grupo ti agtutubo ken midya iti uneg ti University of the Philippines iti Diliman, Quezon City tapno kundenaren ti baro a kaso ti pammapatay ti US-Israel iti peryodista iti Palestine.

Dagiti mannakigubat ti MILF, namandaran a saan a pumauneg iti decommissioning ti GRP

MINANDARAN TI MORO Islamic Liberation Front (MILF) ti amin a mannakigubat ti Bangsamoro Islamic Armed Forces ken dadduma pay nga ahensya a nairut nga agtungpal iti resolusyon ti Komite Sentral ti MILF a nangsuspindi iti implementasyon ti proseso ti panagdekomisyon ti BIAF. Nagiparuk-at daytoy ti baro a *memorandum* idi Agosto 16 nu sadinno nga immandar daytoy iti amin a kumander ken maikadwa a kumander ti larangan, pangulo ti dadduma nga ahensya ken dagiti mangibagi kadakwada a saan nga dumar-ay iti anyaman nga aktibidad para iti *decommissioning* wenna normalisasyon a unilateral nga inorganisa ti Gubyrno ti Republika ti Pilipinas (GRP) nga awan ti immuna a nakasurat a pammalubos wenna awtorisasyon manipud iti pangulo ti MILF.

Ballaag ti mandato, ti saan a panagtungpal ket maibilang a "seryoso a panaglalsing iti disiplina ti kumand" ken siasinoman a saan a sumurot ket posible a maisango iti aksyon nga administratibo ken pangdisiplina. Insuspindi ti MILF ti proseso ti *decommissioning* gapu iti kinapalpak ti GRP a tungpalen ti adu a probisyon a rumbeng a kagiddan daytoy.

Pinarbo a kaskaso laban kadagiti balud pulitikal, agsasaruno a naibasura

Kadagitoy napalabas a lawas, agsasaruno ti panagibasura kadagiti pinarbo a kaso laban iti 18 a balud pulitikal. Pito kadakwada ti nawayawayaan. Pinaneknekan daytoy a ti sinango da a kaskaso ket pinarbo ken awanan ti basaran. Panggep laeng daytoy a lipiten ken napaut a maibalud da.

Idi Agosto 14, naruk-atan ti konsultant ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) a ni Renante Gamara ken dagiti mangmangged ken aktibista a da Diony Borre ken Raul Razo. Kasaruno daytoy ti panangwaswas iti kaso, kadwa da ti dua pay a da Tirso Alcantara, konsultant ti NDFP ken organisador ti mannalon a ni Dionisio Almonte, kadagiti kaso a *kidnapping* nga adaan kanaig a pampapatay ken napaay a pampapatay. Mapabpabasol isuda a karaman iti panagkidnap ken pampapatay iti maysa a soldado ken napaay a pampapatay iti maysa a "dati a rebelde" idiy Mauban, Quezon a napasamak idi Mayo 2007.

Idi met Agosto 14, nakaruk-at da sigud a UP Student Regent Desiree Jaranilla-Patun-og ken ti organisador ti mannalon a ni Maria Theresa Buscayno kalpasan nga ibasura ti korte ti kaso nga *illegal possession of firearms and explosives* a naidarum kadakwada ken kada Andres Ely ken Oliver Millo. Isuda ket maawawagan a Mexico 4. Naibasura ti kaso gapu iti kinaawan ti naan-anay nga ebidensya. Agtaltalinaed a nakabalud da Millo ken Ely gapu kadagiti kaso a sangsangwenda pay kadagiti korte idiy Nueva Ecija ken Zambales.

Idi Agosto 6, winaswas ti maysa a korte idiy Taguig City ti kaso ti *illegal possession of firearms and ammunition* laban iti lima a balud pulitikal iti naawagan a Sta. Cruz 5. Ti lima ket pakaibilangan ti konsultant ti NDFP a ni Adelberto Silva, Ireneo Atadero, Hedda Calderon, Edisel Legaspi ken Julio Lusiana. Segun iti korte, saan nga umanay ti ebidensya ken mapagdudwaan ti pamuspusan ti panangala ti "e-

bidensya" laban kadakwada. Nawayawayaan da Atadero ken Lusiana, bayat nga immunan a nakapagpyansa ni Calderon idi Hunyo 2019. Agtalinaed iti pagbaludan da Silva ken Legaspi iti dadduma pay a sangsangwen da a kaso a pampapatay.

Idi met laeng Agosto 6, nagirwar ti desisyon ti maysa a korte iti Don Carlos, Bukidnon para iti "provisional dismissal" ti kaso ti gandat a pampapatay ken pampapatay laban ken Charisse "Chaba" Bañez ken Arjie Dadizon, dua iti Agusan 6. Ti kaso ket kanaig iti makunkuna nga engkwentro iti baet ti NPA ken militar idi 2022. Naiyulat met tatta a bulan ti "provisional dismissal" iti kaso nga *attempted homicide* laban ken Louvaine Espina idiy Davao Oriental. Malaksid kada

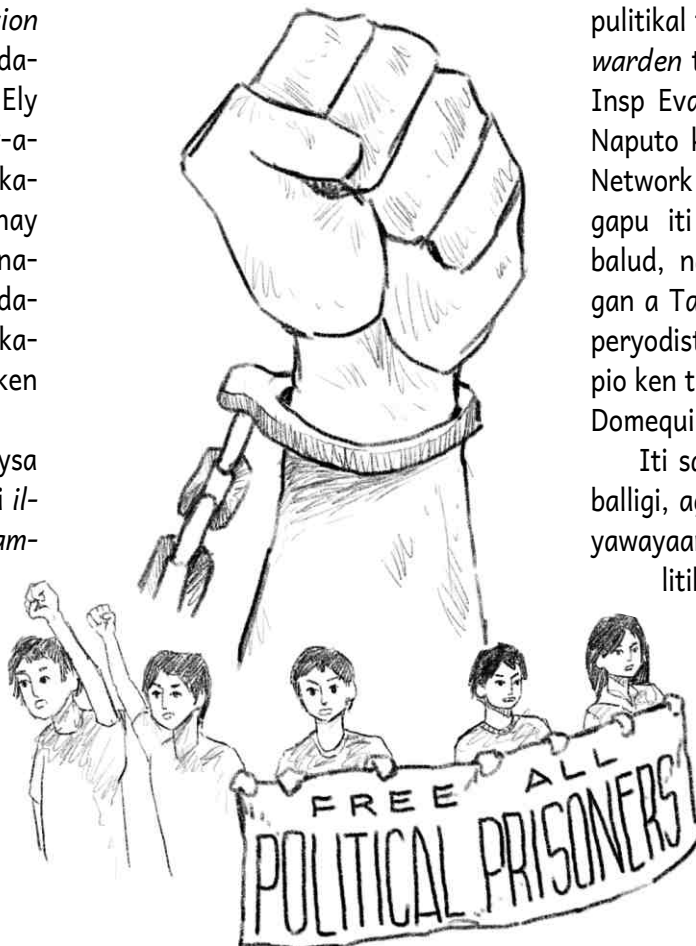
Bañez, Dadizon ken Espina, ti Agusan 6 ket bukuklen da Ronnie Igloria, Larry Montero ken Grace "Nik-nik" Man-aning. Agbibyahe da idi Hunyo 13 manipud idiy Monka-yo, Davao de Oro idi mapasardeng ti lugan da iti maysa a tsekpoynt ken natiliw isuda.

Idi Agosto 4, imbasura ti korte idiy Cagayan ti kaso a napaay a pampapatay laban ken Myrna Cruz-Abraham. Ni Abraham ket naaresto idi Enero 27 bayat a kadwa na ti pamilya na iti maysa a *mall* idiy San Miguel, Bulacan. Nawayawayaan isuna maysa a lawas kalpasan nga agpyansa.

Iti maysa a resolusyon idi Mayo 29, imbasura ti Department of Justice ti asunto a "terrorism financing" nga impila dagiti pwersa ti estado laban ken Myrna Zapanta. Ni Zapanta ket maysa a tao't simbaan ken salaknib ti karbengan dagiti mannalon. Awan ti naan-anay nga ebidensya a mangipanpaneknek iti pammabasol nga agponpondo isuna iti NPA.

Balligi met para kadagiti balud pulitikal ti panangikkat iti abusado a *warden* ti Tacloban City Jail a ni J/Insp Eva Naputo idi Agosto 16. Ni Naputo ket inreklamo ti Altermidya Network ken dadduma pay a grupo gapu iti panangabuso na kadagiti balud, nangruna kontra iti naawagan a Tacloban 5 a pakaibilangan ti periyodista a ni Frenchie Mae Cumpio ken ti tao't simbaan a ni Marielle Domequil.

Iti sango dagitoy mano a ligal a balligi, agtultuloy ti awag tapno wawayawayan ti nasurok 700 a balud pulitikal iti pagilyan a makapadpadas ti palalo a nabayag a pannakabalud gapu iti nabayag a panaggunay dagiti panagdenggeg iti reaksyunaryo a korte ken dagiti taktika ti panangintantan ti rehimen Marcos ken armado a pwersa daytoy. **AB**

Badyet 2026: Badyet a pagbayad-utang, para iti korapsyon ken pasismo

Awan ti nagdumaan ti panggep ken talmeg ti nailyan a badyet para iti 2026 iti badyet ti napalabas a tawen. Nakaturong pay latta daytoy iti panagbayad ti utang, panangbussog kadagiti burukrata-kapitalista ken dagiti kasabwat da a burges kumprador ken awan mamaay na a panagbusbos ti pondo iti higante a pasista a makinarya.

Insumite ni Ferdinand Marcos Jr ti 2026 National Expenditure Program nga agbalar ti ₱6.79 trilyon, a dakdakkal ti 7.4% kumpara iti badyet iti 2025. Kadakkalan a paset daytoy, wenna nasurok ₱2 trilyon, ket pagbayad-utang. Ti ₱950 bilyon daytoy ket para laeng iti interes a nangatangto ti ₱102 bilyon kumpara iti agdama a tawen. Adda iti ₱1.1 trilyon met ti nakalatang a bayad para iti prinsipal nga utang. Iti rehimen Marcos Jr, nanayunan ti ₱3.26 trilyon ti utang ti Pilipinas, nga addan iti ₱17.27 trilyon idi Hunyo. Nakarkaro pay, agutang manen ni Marcos ti ₱2.68 trilyon tapno punwan ti depisit wenna pagkurangan iti badyet.

Kas ti napalabas, dakkel a paset ti badyet, wenna ₱1.56 trilyon, ket para kadagiti engrande a proyekto nga imprastruktura, kaadwan dagiti kalsada ken sistema ti transportasyon. Dagitoy ket nakapauneg iti programa a Public-Private Partnership, a tatta ket paset metten ti Luzon Economic Corridor a

naikeddeng a pondoan dagiti utang manipud iti US

ken Japan. Awit dagitoy a grandyoso a proyekto ti nasaknap a panagpadisi, panag-agaw iti pagbiagan ken panagdadael iti aglawlaw.

Paset met ti badyet a pang-imprastruktura ti ₱274.9 bilyon a para kadagiti proyekto a "flood control." Kaniwas iti buladas ni Marcos a "mahiya naman" ("agbain met") dagiti kunniber kadagitoy a palpak a proyekto, agtultuloy a mabukbukan dagitoy ti pondo. Manipud 2022 agingga 2025, nagilatang ni Marcos ti ₱545 bilyon para ditoy.

Ipampannakel ti rehimen ti panangngato ti pondo para iti edukasyon, salun-at ken pabalay, ngem palalo a kurang latta daytoy para iti pagkasapulan ti sektor. Ngimmato ti 18.9% agturong ti ₱928.52 bilyon ti badyet ti Department of Education, ngem daytoy ket dandani para laeng iti maminsan a nayon nga alawans nga inlaban dagiti manursuro (manipud ₱5,000 agturong ₱10,000). Awan ti nayon a badyet tapno ingato ti sweldo da iti makabiag a tukad, iti konstruksyon dagiti baro a silid-pagadalan, nayon a manursuro ken personel, a maibilbilang a makagapu iti nababa a kalidad ti edukasyon ken parigat kadagiti manursuro, nagannak ken estudyante. Palalo nga agkurang ti badyet tapno pondoan ti libre nga edukasyon iti kolehiyo.

Kabayatanna, ngimmato ti 87.9% ti badyet ti Department of National Defense kumpara iti nasurok ₱378.89 bilyon iti agdama a tawen agturong ₱430.9 bilyon iti 2026. Dandani 200% a dakdakkal daytoy iti badyet a ₱221.6 bilyon idi 2022. Imbes a padakkelen ti pondo para kadagiti basaran a serbisyo, busbosen manen ti Armed Forces of the Philippines ti pondo iti panangtarimaan kadagiti kampo militar para iti ramit dagiti Amerikano a tropa ken paggatang kadagiti ramit ken lugan a panggubat. Umannurot daytoy iti estratehiko a plano ti US nga usaren ti AFP iti pagsagsaganaan daytoy a gera laban iti kapada nga imperyalista a China.

Saan a dinuprak, nu di ket adadda pay a pinapigsa ti rehimen ti NTF-Elcac nga inlatangan daytoy ti ₱8.1 bilyon a pondo tapno sungbatan ti ₱10 milyon kada "cleared" a baryo iti sidong ti Barangay Development Program wenna BDP. Dakdakkal daytoy ti 314% iti nailatang iti ahensya iti 2025. Naigagara a naibaba ti alokasyon ti ahensya iti 2025 kalpasan a maibunannag iti panagdengngeg iti Kongreso nga awan uray maysa iti 885 proyekto a naipauneg iti BDP ti nakumpleto idi 2024. Nasaknap dagiti ulat kanaig kadagiti saan a nalpas a dalan ken dagiti saan nga umannatop a proyekto a pagbiagan ti BDP. Ti nakaro, inaramat ti militar ti programa tapno ipauneg iti panagsona dagiti barangay, pwersaen a "sumuko" dagiti residente, ipiten ti pagbiagan da ken pawilan dagiti karbengan da.

Saan a nagpauli ni Marcos iti panagbibingay iti kaban ti pagilyan. Nagilatang para iti bagbagina ti aggata ti ₱4.6 bilyon a *confidential and intelligence fund* (CIF), kagudwa iti kabuklan a CIF a nakapauneg iti badyet. Nagilatang met isuna ti ₱1 bilyon para kadagiti byahe iti ruar ti pagilyan para kenkwana, iti pamilya ken alipures na.

AB

Kumarkaro nga agresyon dagiti plantasyon a komersyal iti rehimen US-Marcos

Awan sarday ti nadamsak a panagpalawa dagiti plantasyon a komersyal iti rehimen US-Marcos nga umag-agaw iti daga ken pagbiagan dagiti man-nalon, mangmangged-talon ken dagiti katutubo iti nadumaduma a paset ti pagilyan.

Idi Agosto 3, inyanunsyo ti Department of Agriculture (DA) ti panangbukel ti Joint Memorandum Circular a pakaibilangan ti 38 a nailayan nga ahensya ti gubyrerno tapno papardasen ti panangapruba kadagiti naawagan nga estratehiko a panagpuonan iti sektor ti agrikultura ken panagkalap. Nakaturong ti DA iti panagpaadu ti maiyeks-eksport a produkto nga addaan nangato a balor kas ti *palm oil*, saba, pinya, kawaw, kape, kawayan, goma ken dadduma pay, ken panagpalawa kadagiti daga a mabalin a sakupen dagiti korporasyon para kadagiti plantasyon da babaen ti "industry road maps" wenna plano iti panagpaduras iti produksyon.

Kalpasan a pirmaan ni Marcos ti baro a linteg a mangipalubos iti 99-tawen a panagpaabang ti daga kadagiti gangannaet a korporasyon, sigurado nga umado pay dagiti plantasyon a maitakder iti pagilyan. Adadda a maawanan ti seguridad iti taraon ti pagilyan bunga ti agtultuloy a bumassit a mailatlatang para iti produksyon ti pagay, nateng ken dadduma pay a taraon, nayon pay iti nasaknap a panagsukat ti usar ti daga para iti *real estate* ken engrande ken maka-gangannaet nga imprastruktura.

Agresibo a maag-agawan ken mapapaidaman dagiti man-nalon ken katutubo ti daga a pagmulaan. Adu kadakwada ket maiyab-abog kadagiti nasulineken a lugar ken mapupwersa a sumrek iti nadumaduma a pagbiagan. Ti dadduma ket agbalbalin a kontraktwal a mangmangged dagiti korporasyon nga agkamkamkam iti daga da. Kabilang dagiti

mangmangged ti plantasyon kadagiti umaw-awat ti kababaan a sweldo.

Panaglawa dagiti plantasyon

Ti Pilipinas ti makatlo a kadakkelan a taga-eksport ti saba iti sangalubongan. Kadakkelan kadagitoy ti Dole Philippines nga addaan 20,000 ektarya a plantasyon idia Davao ken Bukidnon. Addaan plano ti Dole a palawaen ti 12,000 ektarya ti plantasyon daytoy iti sumaruno a panawen. Ti dadduma pay a dadakkel a plantasyon ket iti Tagum Agricultural Development Company idia Panabo, Davao City, Sumifru Corp., Lapanday Foods Corp. ken Unifrutti Tropical Philippines. Idia Davao, nga ayan ti mayorya dagiti plantasyon, adda ₱476/aldaw ti kadawyan a sweldo ti mangmangged-talon.

Idi Hulyo, inyanunsyo ti Phividec nga ipaabang daytoy iti Del Monte Phil. Inc. (DMPI) ti 226.4 ektarya a daga iti *special economic zone* idia Misamis Oriental, a nakakategorya para iti usar industriyal. Ti daga ket plano a maaramid a plantasyon ti pinya ken papaya. Malaksid pay dito, ti DMPI ket addaan ti plantasyon ti pinya idia Bukidnon ken Misamis

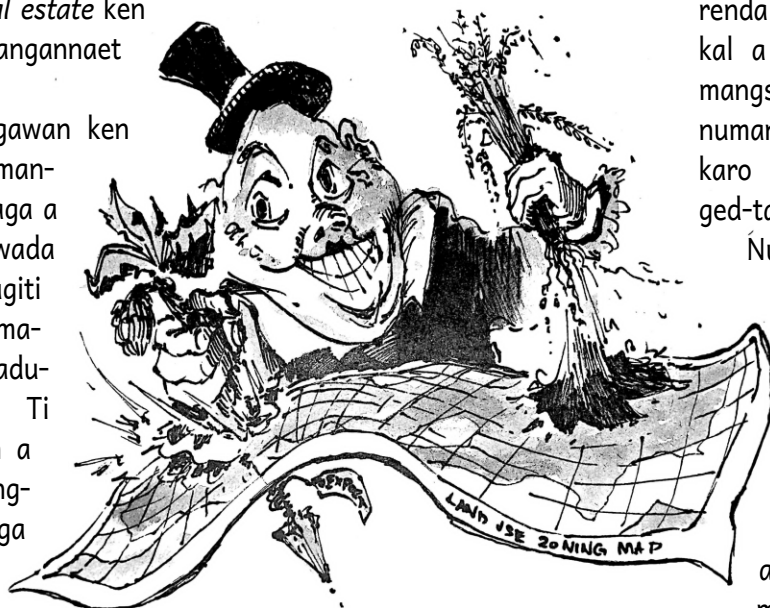
Oriental a naawagan a kadakkelan a plantasyon iti intero a lubong. Iti laksid ti nakadakkakel a pastrek ti kumpanya, ₱461/aldaw laeng ti sweldo dagiti mangmangged iti plantasyon.

Dumanon iti 1,000 pamilya ti mapatalaw ken 1,000 man-nalon ti maawanan ti pagsapulan gapu iti panangitakder ti 6,000 ektarya a plantasyon ti *oil palm* ti kumpanya ti Consunji ken Hacienda Asia Plantations Inc. idia Candoni, Negros Occidental. Adda iti ₱488/aldaw ti minimum a sweldo ti mangmangged-talon iti plantasyon. Iti rekord ti estado idi 2022, adda 63,380.85 ektarya ti kabuklan a kalawa ti plantasyon ti *oil palm* iti pagilyan. Plano ti DA a palawaen pay ti sakupen daytoy agturong ti 117,212 ektarya iti tawen 2033.

Malaksid kadagitoy, nakaituding met a mapalawa dagiti komersyal a plantasyon iti kape ken kawaw idia SOCCSKSARGEN, Davao ken BARMM kasta met ti mangga idia Pangasinan, Isabela, Pampanga, Cebu City ken Zamboanga City.

Bilyun-bilyon a dolyar ti iyawawid a ganansya dagiti gangannaet a korporasyon nga agtagikwa kadagiti plantasyon iti Pilipinas. Awan ti pakibiang dagitoy iti ituntunda a nakaro a dangran iti aglawlaw dagiti plantasyon. Ti nasaknap ken awan renda a panagaramat kadagiti kemikal a pestisidyo ken ganagan ket mangsabsabidong iti daga ken kadanuman, ken mangituntunda ti nakakaro a sakit kadagiti mangmangged-talon ken kadagiti pamilya da.

Nu napanawanen, dagiti plantasyon ket saanen a mamulaan gapu ti mano a dekada a panagusar ti kemikal a pestisidyo ken ganagan. Dandanunen ti dekada sakbay a balbaliw a mapakinabangan wenna agsubli iti sigud a saranta dagiti daga a naaramid a plantasyon. AB

philippinerevolution.nu

Espesyal nga Ulat

**DAGITI
KRIMEN
ITI GUBAT
NI MARCOS
KEN TI AFP**

(Hulyo 2022-Hulyo 2025)

78 rebolusyonaryo a naawananen ti kabaelan a lumaban ti naigagara a napapatay bayat a tengngelen dagiti armado a gamat ni Ferdinand Marcos Jr.

88%

ti ingngato ti pastrek ti **Nickel Asia Corporation** iti umuna a gudwa ti 2025. Daytoy a kumpanya ti mangipatpataray kadagiti kakarwan a managdadael a minasan iti pagilyan kas ti Rio Tuba Nickel Mining idia Palawan, Altai Philippines Mining Corporation idia Sibuyan Island ken panagminas idia Hinatuan Island.

₱15,862.50

tunggal bulan ti kissay iti pastrek dagiti drayber ti dyip gapu iti sobra a ngato ti presyo ti langis.

₱5.3 B

ti napastrek ti **Petron** iti pay laeng umuna a gudwa ti 2025 manipud iti awan sarday a panangngato daytoy ti presyo ti langis.

Cypermethrin

ti **makagapu ti pannakasabidong** ti 268 estudyante idia Sibalom, Antique idi Hulyo. Iti laksid a maysa daytoy a karungsotan a pestisidyo, agtultuloy ti nasaknap a panangusar ditoy iti Pilipinas.

Agosto 14

Sangalubongan nga Aldaw ti Pananglagip kadagiti **Comfort Women**, nu sadinno nga agtultuloy a maiya-awag ti hustisya ken sungsubatan para iti rinibo a babbai nga inaramid nga adipen a sekswal dagiti pwersa a Japanese idi Maikadwa a Sangalubongan a Gubat.

87

ospital laeng iti intero a pagilyan ti saklaw ti ipampannakel ni Marcos a programa a **"zero billing"** (awan bayad), a para laeng kadagiti pasyente nga adda iti ward.

Pumigpigs a pukkaw ti umili a Korean kontra iti imperyalismo a US

Agtultuloy ti panagdalluyon ti nalawa nga anti-imperyalista a tignay masa iti South Korea. Panpandayen ti umili a Korean ti panagkaykaysa da tapno gun-oden ti naan-anay a demokrasya ken pannakawayawaya manipud iti okupasyon ti US. Daytoy a dumakdakkal a tignay ket kasaruno ti nalawa a protesta idi maudi a paset ti 2024 ken umuna a kwarto ti 2025 laban iti maka-US nga aso-aso a pangulo ti pagilyan. Kadagiti napalabas a lawas, dagiti grupo idiy South Korea ken US ket nangangay kadagiti porum, dadakkal a taripnong ken demonstrasyon tapno papigsaen ti panggeddeng da.

Martsa para iti wayawaya

Idi Agosto 15, rinibo a South Korean ti nagmartsa idiy Seoul, South Korea tapno irupir ti panagpadisi iti US ken dagiti base militar ditoy pagilyan, panagsardeng dagiti *war games* ken panaggundaway daytoy iti ekonomya. Nairana ti tignay iti maika-80 anibersaryo ti pannakawayawaya ti South Korea idi 1945 manipud iti panagsakop ti imperyalista a Japan. Ti protesta ket indaulwan ti Korean Confederation of Trade Unions (KCTU).

Ti imperyalismo a US ket nakadakkal a pangta iti biag ken kapya iti Korean Peninsula, segun iti KCTU. Ammo dagiti Korean ti peggad nga awit dagiti US-South Korea *war games* kas ti Ulchi Freedom Shield 2025, a naisayangkat manipud Agosto 18 ken agbayag agingga Agosto 28.

Mamati ti masa a South Korean a maar-aramat dagitoy a *war games* tapno guyuden ti pagilyan da iti gera ti US iti kabusor daytoy nga imperyalista a China. Malaksid iti South Korea, ginasut met a *war games* ti isaysayangkat ti US iti sabali a paset ti Asia-Pacific, kabilang ti Pilipinas.

Nagmartsa dagiti grupo agturong idiy Ganghwamun, Seoul nu sadinno a nagbitla ni South Korean President Lee Jae Myung. Adayo da pay ket hinarang isudan dagiti pulis.

Binabalaw da ti pangulo iti naituding a pannakimiting daytoy ken

US President Donald Trump inton Agosto 25. Mamati da a ti miting ket agitunda laeng ti dakdakkal pay a ganansya ti US ken panagrigat ti masa a South Korean.

Idurduron ni Trump idiy South Korea ti tinawen a panagbayad daytoy ti \$10 bilyon tapno pondoan ti okupasyon ti US manipud iti dati a \$1.13 bilyon iti uneg ti Special Measures Agreement. Idurduron na met a nayunan ti gastos iti depensa agturong ti 5% ti *gross domestic product* (GDP) tapno igatang ti armas manipud iti US iti gatad nga \$87 bilyon. Idurduron met ni Trump nga anamongan ni Myung dagiti baro a katulagan kanaig iti panangipakat kadagiti tropa ti US idiy South Korea kontra China. Agipataw met ni Trump ti 25% taripa kadagiti produkto ti pagilyan.

Maysa nga aldaw sakbay daytoy, nagprotesta dagiti grupo iti kadakkelan a gangannaet a base militar ti US iti Camp Humphreys idiy Pyeongyang, Gyeonggi.

Idiy US, inyuna ti Korean a grupo a Nodutdol dagiti demonstrasyon iti nadumaduma nga estado ti US idi Agosto 15-16 tapno iyawag ti panangpadisi iti US idiy Korea.

People's Summit for Korea

Nasurok 500 delegado manipud US, South Korea ken dagiti pagilyan iti Europe ti dimmar-ay iti kaunaan a "People's Summit for Korea: Towards National Liberation" idiy New York City idi Hulyo 25-27. Ti aktibidad ket inyuna ti Nodutdol a dinar-ayan met dagiti grupo a nailyan-demokratiko a Pilipino a nakabase idiy US kas ti Bayan-USA.

Ti taripnong ket naipaawag kas sungbat iti pangkaro ti aktibidad militar ti US idiy Korean Peninsula manipud agserra dagiti negosasyon iti baet ti US ken North Korea idi 2019. Manipud idi 2022, palalo nga immadu ken kimmaro dagiti US-South Korea *war games*. Nagiyaramid ti US Forces Korea ti 200 aldaw a *war games* idiy Korea idi 2023, ken 275 araw a panagsanay idi 2024.

Iti uneg ti dua nga aldaw a programa, imbingay dagiti aktibista iti People's Summit dagiti pannirigan ken adal manipud kadagiti dangadang iti Korean Peninsula tapno papanawen dagiti base militar ti US, natalinaay a gibusan ti Korean War ken itandudo dagiti demokratiko a karbengan. Nagibingay dagiti aktibista a grupo idiy US kadagiti ganetget da a supyaten ti panagpalawa ti badyet militar ti US ken dadduma pay a patakaran ni Trump. **AB**